

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาในระดับความรู้และเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียน สหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอสาระสำคัญ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียนในกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียน ชายกับนักเรียนหญิงในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัด นครศรีธรรมราช
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียน ระหว่างโรงเรียนในสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความรู้และเจตคติที่พึงประสงค์เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนในสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมาก
2. ความรู้และเจตคติที่พึงประสงค์เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนในสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกัน
3. ความรู้และเจตคติที่พึงประสงค์เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนในสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายมีความแตกต่างกัน

4. ความรู้และเจตคติที่พึงประสงค์เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนในสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างโรงเรียนในสหวิทยาเขตมีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2544 ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2,325 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางอัตราส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดย กำหนดสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน จัดแบ่งนักเรียนเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในแต่ละระดับแบ่งเป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามบัญชีรายชื่อของนักเรียนของแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ และแบบวัดเจตคติต่อยาเสพติดระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อความ

3. การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

3.2 ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน โดยใช้บัญชีรายชื่อนักเรียนชั้น ม.1- ม.6 ของแต่ละโรงเรียน

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีอาจารย์ประจำในโรงเรียนที่มีนักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยในการควบคุม ดูแลการทำแบบทดสอบและแบบวัดเจตคติเพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวแปรต้น วิเคราะห์โดยการหาค่าจำนวนและร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียนและจำแนกตามตัวแปร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย ระหว่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยสถิติ t - test และวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความรู้และเจตคติระหว่างนักเรียนระหว่างโรงเรียนในสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับปานกลาง และเจตคติที่พึงประสงค์ต่อยาเสพติดอยู่ในระดับมาก
2. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ .05 ส่วนเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายไม่มีความแตกต่างกัน
3. ทั้งความรู้และเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่มีความแตกต่างกัน
4. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนระหว่างโรงเรียนในโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ .05 ส่วนเจตคติต่อยาเสพติดระหว่างโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาและเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมา

จากนักเรียนมีเจตคติที่พึงประสงค์ต่อยาเสพติดในระดับมาก นั่นคือนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อ ยาเสพติด เห็นว่ายาเสพติดเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจึงไม่สนใจ ที่จะหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มเติม แต่ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอาชิ ครุศากยวงศ์ (2542 : 64 - 71) ซึ่งทำการศึกษาพฤติกรรมด้านความรู้และการป้องกันตนเองจาก การเสพยาบ้าของนักเรียนในเขตภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า นักเรียน นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาบ้าอยู่ในระดับปานกลาง และยังเป็นไปในทางเดียวกันกับผลการวิจัยของ คณะอนุกรรมการทำงานฝ่ายวิจัย ป.ป.ส. ศธ. (2524 : 101 - 104) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด

การวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย อาจ เนื่องมาจากนักเรียนหญิงตระหนักต่อโทษภัยของยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย โดยปกติแล้ว นักเรียนหญิงตระหนักในความสัมพันธ์ของการศึกษา ขยันอ่านหนังสือมากกว่านักเรียนชาย ในช่วง ที่มีการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดนักเรียนหญิงตั้งใจ และสนใจเรียนมากกว่าผู้ชายทำให้นักเรียน หญิงมีความรู้มากกว่านักเรียนชาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติดไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากในการสร้างแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้มีเนื้อหาที่เหมาะสม เป็น ข้อความรู้ที่นักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายได้เรียนรู้มาแล้ว

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากหลายๆ อย่าง สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะครูอาจารย์ที่ทำการสอนใน แต่ละโรงเรียนมีความตระหนักถึงโทษของยาเสพติดแตกต่างกันจึงสอดแทรกความรู้หรือโทษของ ยาเสพติดให้นักเรียนมากน้อยต่างกัน หรืออาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสังคมและเจตคติ ต่อยาเสพติดของคนส่วนใหญ่ในสังคมที่แวดล้อมโรงเรียนแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน ดังเช่นผล การวิจัยของโกวิทย์ นิลสด (2534 : 209 - 210) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการนำประสบการณ์ การเรียนรู้ทางด้านสุขศึกษาในโรงเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จ.สุรินทร์ พบว่า นักเรียนในเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาลมีการนำประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านสิ่งเสพติดให้โทษไปปฏิบัติดีกว่านักเรียน นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่าง นักเรียนในแต่ละโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่อาจมีสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน จึงมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน

2. นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ที่มีเพศต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และเรียนอยู่ในโรงเรียนต่างก็มีเจตคติต่อยาเสพติดไม่แตกต่างกัน นักเรียนมีเจตคติที่พึงประสงค์ต่อยาเสพติดในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2541 : 4 - 5) พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติดอยู่ในระดับมาก เป็นเจตคติที่พึงประสงค์จะให้เกิดในนักเรียน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาดภาพการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษาของประเสริฐ ต้นสกุล และคณะ (2530 : 77 - 78) ที่พบว่า นักเรียนมีเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติดว่าเป็นอันตรายมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดจากสื่อต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หรือแม้แต่อินเทอร์เน็ต ประกอบกับทางกระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของการรู้โทษยาเสพติด กำหนดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการโรงเรียนสีขาว มุ่งให้โรงเรียนปลอดยาเสพติด ปลอดสื่อลามก ปลอดการพนัน และปลอดการทะเลาะวิวาท จัดให้มีกิจกรรมการเดินรณรงค์โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ทางโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีการอบรมให้ความรู้นอกเหนือจากการสอนในรายวิชาสุขศึกษาในห้องเรียน ทางองค์กรต่างๆ ก็ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ไม่น้อยเช่นกัน โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดเกิดขึ้นมากมาย นักเรียนได้ดู ได้อ่าน ได้ฟังบ่อยๆ จึงทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมปรารถนาจะให้เกิดในทุกๆ ที่

3. จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนของเจตคติต่อยาเสพติดเป็นรายชื่อ พบว่าข้อความที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อความที่ว่า ออกกำลังกายเป็นนิจ ชีวิตสดใส ป้องกันภัยยาเสพติด แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย นักเรียนคิดว่าการออกกำลังกายสามารถป้องกันยาเสพติดได้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนใช้เวลาว่างที่มีอยู่มาออกกำลังกาย จึงไม่มีเวลาไปสนใจยาเสพติด สำหรับข้อความที่นักเรียนมีความรู้สึกเห็นด้วยปานกลางคือชุมชนของนักเรียนสนใจ หรือเห็นภัยของยาเสพติด นั้นแสดงว่านักเรียนไม่แน่ใจว่าชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือไม่ จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อชุมชนของตนเอง จะเป็นการดีถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติดได้กระตุ้นหรือผลักดันให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วม หรือรับผิดชอบ ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็น การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นักเรียนยังไม่แน่ใจว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดยาเสพติดทุกชนิดหรือไม่ อาจเป็นเพราะนักเรียนยังคงพบเห็นยาเสพติดในโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความที่ว่า ผู้ติดยาเสพติดเป็นบุคคลไร้ค่า น่ารังเกียจ คงเป็นเพราะนักเรียนคิดว่าไม่ว่าใครจะเป็นเช่นไร ถ้าเรา

รู้ตัวเองดีว่ายังไงก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติดก็คงไม่สามารถมีอิทธิพลต่อนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเชียรใหญ่ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทางโรงเรียนควรได้เสริมความรู้เกี่ยวกับโทษภัยยาเสพติดในหลักสูตรชั้นพื้นฐานของโรงเรียน ให้นักเรียนมีความรู้ที่มากพอและอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด อย่างลึกซึ้งให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ท้องถิ่น และเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
2. ทางโรงเรียนควรกระตุ้นให้สังคมมีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพราะที่ผ่านมานักเรียนยังไม่แน่ใจว่าสังคมได้มีบทบาทในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และเจตคติต่อยาเสพติดของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเขตต่างๆ ของแต่ละจังหวัด
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อยาเสพติดกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด